

Pasja

Niezwykła forma, w której przeżycie duchowe splata się z muzyką. Jej barokowy kształt został odnowiony w muzyce polskiej XX i XXI wieku

Pasja – forma muzyczna, której osnowę dramatyczną stanowią dzieje męki i śmierć Jezusa Chrystusa, a tekst zaczerpnięty jest zwykle z Ewangelii. Rozwijała się od [średniowiecza](#), w pełni ustaloną formę z obsadą wokalnoinstrumentalną osiągnęła w [baroku](#), a ukoronowaniem jej ewolucji w pierwszej połowie XVIII wieku są dwa genialne dzieła [Jana Sebastiana Bacha](#): *Pasja według św. Mateusza* z roku 1729 i napisana sześć lat wcześniej *Pasja według św. Jana*. W tym kształcie składa się z [recytatywów](#) czyli fragmentów wykonywanych jako muzyczne deklamacje z towarzyszeniem [basso continuo](#), arii śpiewanych przez solistów z towarzyszeniem zespołu instrumentów oraz z fragmentów chóralnych.

Najsłynniejszą Pasją skomponowaną w [XX wieku](#) jest utwór z 1966 roku [Krzysztofa Pendereckiego](#).

Choć, jak sam kompozytor powiedział niedawno w wywiadzie, „komponować po Bachu Pasję, to tak, jakby po Tomaszu Mannie próbować napisać dalszy ciąg *Czarodziejskiej góry*”, podjął to wyzwanie, a jego *Pasja* wykonywana jest we wciąż nowych odsłonach; po raz pierwszy w katedrze w Münster, niedawno, w 2009 roku w pięknej katedrze w Canterbury. Najnowsze wykonanie, 31 marca 2012 roku, to jej wersja udratyzowana w wizji reżyserskiej Grzegorza Jarzyny.

Nową formułę pasji w XXI wieku stworzył [Paweł Mykietyn](#). Jak pisała o niej w „[Dwutygodniku](#)” Ewa Szczecińska, choć utwór ten „opowiada historię ostatnich godzin życia Chrystusa opisaną przez ewangelistę Marka, właściwie nie jest dziełem religijnym”.

Tworzy ją połączenie tekstów z Ewangelii i z Księgi Izajasza oraz brzmienia zespołu rockowego z [gitarami elektrycznymi](#), klasycznego i rockowego śpiewu oraz mikrotonowo strojonych instrumentów smyczkowych, a także szereg innych elementów, jak... odgłosy cykad. *Pasja* Pawła Mykietyna została wydana przez Narodowy Instytut Audiowizualny, dostępna jest w [księgarni internetowej](#) NIna.